

Mellékletek:

I. A könnyű ember

1. kép

2. kép

3. kép

II. *Crescendo*

Dino Buzzati, a 72-ben elhunyt olasz író novelláját dolgozta át Bánky Róbert, ennek a darabnak a tervét ő adta be és ő is valósíthatta meg, Blasek Gyöngyivel (aki még ma is a Budapest Bábszínház művésze). A *Crescendot* a legtöbb kritikus pozitívan fogadta, főként azért, mert szerintük Bánky megtalálta a tökéletes megvalósítási formát ehhez a témához, az elidegenedett magányos ember elmúlását árnyjátékkal játszatta le. „Átdolgozása mintaszerű: a fekete-szürke síkfigurák mozgatásával, csak tempóval és csak zörejekkel hajszálra ugyanazt a hatást éri el, mint amit Buzatti...”¹ A játék maga egy cselekménysor hétszeres ismétlése volt, egy női árny kötöget, csengetnek, felnéz és az ajtó túloldalán különböző meghökkentő és kevésbé meghökkentő dolgokkal találkozik, de a végén kiderül, hogy nincs ott senki, csak fantáziált, valójában teljesen magányos. Ez a jelenetsor 8 perces volt, a rendezőpéldány szerint „szilárd, matematikai arányrendszert” alkalmaztak, a kötögetés ideje és az ajtóhoz sántikálás egyre rövidebb lett, az árnyjáték színei is változtak, egyre hűvösebb színeket alkalmaztak, majd az utolsó képnél, a teljes elmagányosodásnál maradt a fekete és a fehér. A berendezés csak két esetben változik, a harmadik kép után üres a kalitka, az ötödik kép után pedig eltűnik, ennek ellenére az öreg hölgy így is megsimogatja a nem létező madarat. A kritikák megfogalmazták, hogy a darab „erőtéljességének alkotóeleme Láng István zenéje”.²

1 ÉS, *Állami bábmáximum*, Iszlai Zoltán, 1975. június 14.

2 1975. május 21. Esti Hírlap, m-y írta a cikket, *A bábjáték lehetőségei, Tárgyak és emberek*

4. kép

5. kép

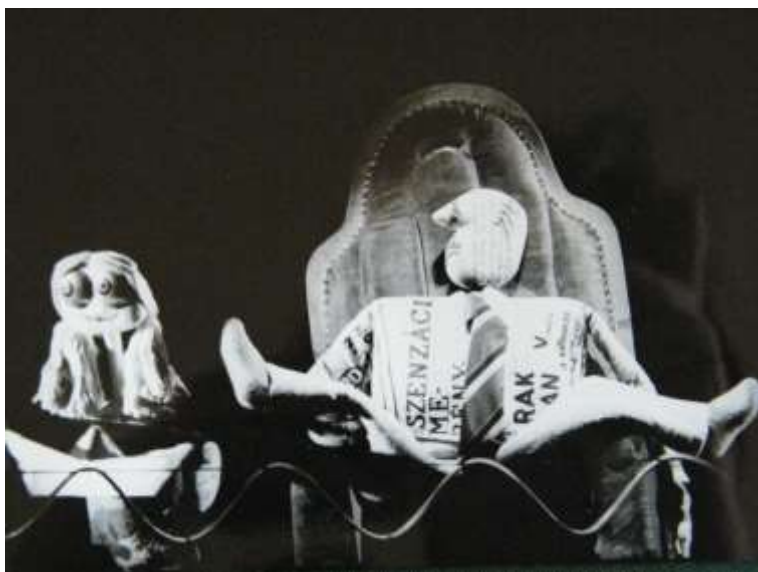
6. kép

III. Cseppek

Gyárfás Endre *Cseppek* c. művét minden bizonnyal a szerző javasolta előadásra, előzetesen már készült belőle egy színészekkel eljátszott előadás a televízió számára. Egy kispolgári család hétköznapiját mutatja be, a családtagok egyike sem képes vízvezeték szerelőt hívni a csöpögő csaphoz, mindegyikük a másik konvencionális szerepköréhez társítja ezt a feladatot, így senki nem végzi el, míg végül elárasztja a lakást a víz, a szereplők pedig halakká válnak. A darab hangsúlyozottan abszurd és erre több ponton reflektál, az apa folyamatosan az abszurd drámákról beszél, mérgelődik „Antidramák! Miket ki nem találunk! Manapság már minden anti! Antianyag, antineuralgika, antibiotikum, antikvrium” fakad ki. Halként természetesen ugyanúgy ragaszkodnak szerepeikhez, majd amint lemegy a víz visszaváltoznak és nem történik semmi. A *Cseppek* nem aratott nagy sikert, Kovács Gyula rendezte, aki minden bizonnyal ráosztották ezt a feladatot, hiszen ő nem rendezett soha kísérleti előadásokat. A darab viszont a helyzetnek és Ország Lili bábjainak hála mégis kísérletinek mondható. A képzőművészileg avantgárdod idéző figurák (testük olyan, mintha egy-egy assamblage-t, vagy montázst látnánk), a szürreális halfigurák (még a portrék is hallá változnak) erőteljes modernséget tükröz. A kritikusok is főként Ország Lili bábjait emelték ki, amit fekete színházás bunraku technikával mozgattak.

7. kép

8. kép

9. kép

IV. Székhistória

10. kép

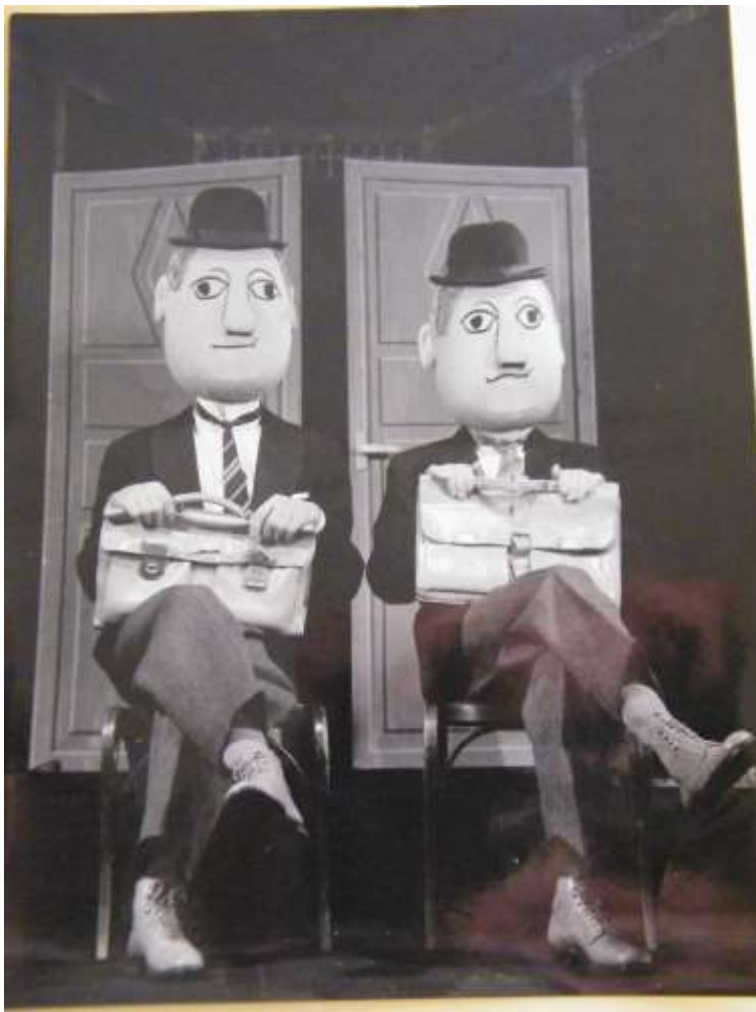

11. kép

12. kép

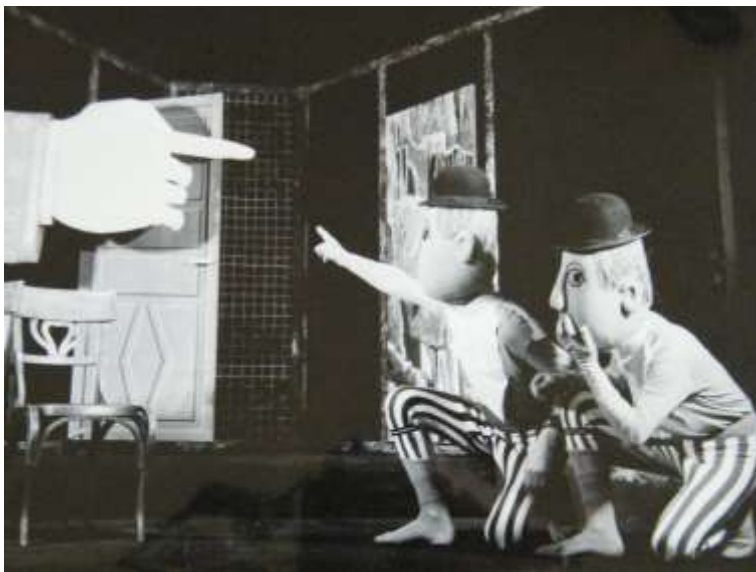
V. Strip-tease

13. kép

14. kép

15. kép

VI. *Les petits riens*

Az utolsó darab a *Les petits riens* (*Kis semmiségek*), Urbán Gyula Mozart feldolgozása volt. A rendező kifordította a hagyományos értelembbe vett tárgyjátékot, hiszen a szereplők párnák és legyezők voltak, de a párnákra rávarrták az ábrázolt figurát. A darab és Urbán ötletességét, szatirikusságát senki nem vonta kétségbe (lásd kritikai visszhang). A hagyományos pásztorjátékot a tárgyakkal és effektekkal oldotta meg. Koós Iván itt is bravúros díszletet és főként bravúros bábokat tervezett (pl. amikor Cupidó eltalálja a párnákat porsöprő nyilaival, akkor toll száll fel, stb.) Humorával, szatírájával a *Kis semmiségek* feloldotta az est nyomasztó légkörét.³

Koós Iván tervei Passuth Krisztina szerint egyértelmű abszurdtól való távolodást fejeznek ki: „A rokokó figurácskák stilizált szépsége és a modern jelképiség az ambivalens atmoszféra révén kétértelmű, modoros finomkodással teli, kedvesen üde hangulatot áraszt. Ezzel a *Kis semmiségek* bizonyos fokig visszater a hagyományos bábszínházhoz, azaz abszurd drámától és az abszurd színpadképtől való eltávolodást jelzi”, viszont úgy gondolom a téma párnákkal való kifejezése és ennek maximális kihasználása pont párbeszédbe lép az abszurdal. Ahogyan Molnár Gál Péter is írja „Koós nemcsak elbájolóan érett látvánnyal és formák káprázatával szolgál, de új, bábszínpadi mozgásrendszereket is kiötöl: a párnák a feketeszínház kísérteties lebegésének párosítják össze a kesztyűsbábok darabosabb, groteszkebb mozgásával.”⁴

3 Balogh Géza szóbeli közlése alapján

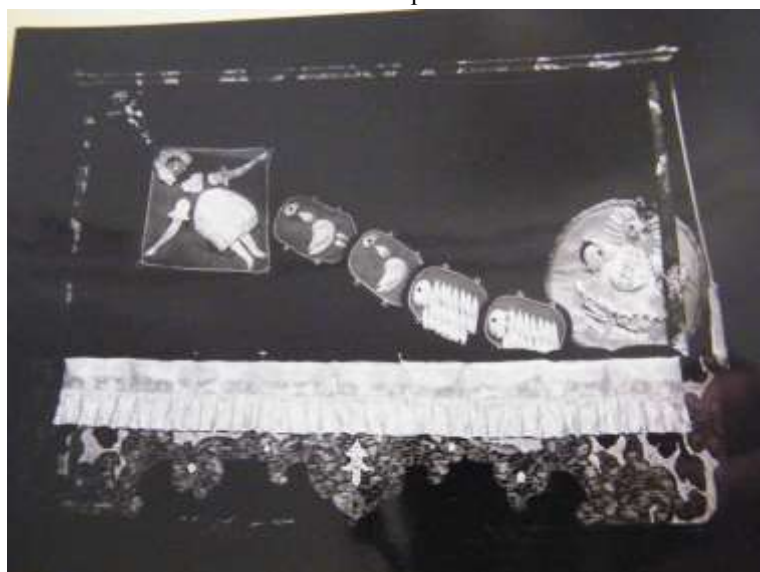
4 Molnár Gál Péter, *Kis semmiségek*, Népszabadság, 1975. április 19.

16. kép

17. kép

18. kép